

Over één kam scheren

Ik ben bang. En ja, het is totaal ongegrond en gebaseerd op irrationele emoties. Maar ik voel angst voor die ene groep mensen. Soms loop ik over straat en dan zie ik ze lopen. Stel je voor dat ze dichterbij komen. Mij aankijken en iets tegen me zeggen. Misschien schelden ze me uit en zijn ze getraind om mij doodsbang te maken.

Laatst stond er iemand voor me bij de kassa. Ik keek naar hem op en tot mijn schrik zag ik dat hij het ook had. Ik wist zeker dat hij een volgeling was. Ik deed een stap opzij in de hoop dat hij me niet zou zien. Ik snap niet waarom niemand er iets van zegt. Onze MP heeft toch juist over fatsoen. Nou dan moeten we toch deze mensen aan kunnen spreken. Ongegeneerd lopen ze over straat.

Het zijn vooral de mannen die de schade aanrichten. Mannen zoals de meneer in de winkel met diezelfde kenmerken, die maken Nederland kapot. Vroeger kon het nog wel. Toen dachten we dat het mode was. Net zoals de hipsters die een baardje lieten groeien. Maar in deze tijd van verharding en polarisatie gaat dit gaat echt te ver. Ik heb het over mannen met geblondeerd haar. Ik zie ze samenkomen in hun clubhuizen. Ze gaan dan onder de droogkap zitten en via hun besloten Facebookpagina fantaseren over hoe ze mensen zoals mij gaan aanpakken. Ze zijn overal. In wijkcentra, bibliotheken en nu dus ook in de supermarkt.

De angst voor mij sloeg echt toe toen ik merkte dat ze zo goed georganiseerd en machtig zijn, dat ze de politieke macht langzaam, land voor land, gaan overnemen. Overal zie je kapsalons oppoppen. Er zijn er al een aantal die top hebben bereikt. Laatst had ik een heftige discussie met een van hen. Hij zei 'Je moet ons niet allemaal over één kam scheren.' Hij probeerde me te overtuigen dat er genoeg geblondeerde mannen zijn die vredelievend zijn. Maar ik kan het me niet voorstellen.

Iedere keer zie ik op tv dezelfde types en ook het algoritme van Facebook laat me alleen maar beelden zien van geblondeerde mannen die wijzen naar mensen zoals ik. Dan is het toch logisch dat ik met een boog om dit soort mensen heen loop. Straks gaan ze ook allemaal onder de zonnebank en zijn ze oranje zoals hun opperhoofd. Ik weet het, ik zit in een tunnelvisie. Ik bedoel: we leven toch in een samenleving waarin uiterlijke kenmerken leidend zijn? Dus dan is mijn angst best reëel.

Halima Özen

Luchtmachtofficier werd vredesactivist

Als Israëlisch luchtmachtofficier was Assaf Yacobovitz betrokken bij het bombarderen van Gaza. Nu is hij vredesactivist. Hij werkt samen met andere Israëlische voormalig militairen én met Palestijnse ex-strijders in de vredesbeweging Combatants for Peace. Eind maart presenteert Assaf in Den Haag de film *Disturbing the peace* tijdens het Movies that Matter festival.

Bas Roufs

De psycholoog Assaf Yacobovitz was in 2008 als luchtmachtofficier betrokken bij de eerste oorlog in en boven de Gazastrook. Vanaf de grond was hij betrokken bij de luchtmachtoperatie boven dat gebied. In die tijd begon hij te twijfelen. Hij was zich bewust van de vele, vreselijke slachtoffers van die luchtmachtoperatie. Israël is een klein land, Palestina ook. Is geweld in deze omstandigheden een effectieve manier om de veiligheid te waarborgen? Zijn antwoord op deze vraag wordt steeds meer 'nee'. Hij krijgt gewetensbezwaren en laat zich aanvankelijk binnen de luchtmacht overplaatsen naar een functie als psycholoog.

Vrijheidsmars

Via een vriendin raakt Yacobovitz intussen betrokken bij *Combatants for Peace*. Vanuit zijn woonplaats Tel Aviv ontmoet hij via een 'binationale groep' ex-militairen uit dezelfde stad en Palestijnse oud-strijders uit de Palestijnse partnerstad Tulkarem. Gedurende enkele jaren coördineert hij de hele beweging – totdat iemand anders dat werk over neemt. Inmiddels is hij werkzaam als klinisch psycholoog in Tel Aviv. Binnen *Combatants* vervult hij een vrijere rol. Hij blijft zijn Palestijnse vrienden uit Tulkarem ontmoeten. Daarnaast werkt hij maandelijks mee aan de zogeheten Vrijheidsmars (Freedom March) in de buurt van de afscheidingsmuur die Israël bouwt op de Westelijke Jordaanoever.

In 2016 werkt Yacobovitz mee aan de film *Disturbing the peace*, een portret van de beweging *Combatants for Peace*. Inmiddels toert hij met deze film in Israël en in het buitenland. Eind maart zal hij in Den Haag deze film presenteren tijdens het Movies that Matter festival.

Ook werkt hij elk jaar mee aan *Memorial Day*, een dag die lijkt op de 4 mei-herdenking in Nederland. Tijdens de bijeenkomst die *Combatants* op die dag organiseren, herdenken Palestijnen en Israëliërs samen elkaars slachtoffers. Dit is één van de redenen waarom die bijeenkomst wordt tegengewerkt door rechtse Israëliërs. In het algemeen wordt het politieke klimaat in Israël steeds rechtser. Yacobovitz heeft te maken met de ultranationalistische regering Netanyahu die gesteund wordt door de nieuwe, populistische Amerikaanse president Trump. Laatstgenoemde geeft Netanyahu de vrije hand om nog meer nederzettingen te bouwen op de Westelijke Jordaanoever. Enkele nieuwe nederzettingen dreigen nu dat gebied in tweeën te snijden, waardoor een levensvatbare Palestijnse staat onmogelijk wordt gemaakt. Tegen deze ontwikkeling protesteren *Combatants* en onder meer de beweging Vrede Nu krachtig.

De conflicten in Syrië en Irak maken het vredeswerk ook niet eenvoudiger. Maar ondanks al deze ontwikkelingen blijft Yacobovitz optimistisch. Zijn grootouders van Yacobovitz zijn tijdens de Tweede Wereldoorlog gevlucht uit Polen. Zijn ouders en hij zelf zijn opgegroeid in Tel Aviv in een

links milieu. Zijn moeder was vredesactiviste in de jaren tachtig. Met zijn grootouders sprak hij geregeld en uitgebreid over de Tweede Wereldoorlog en de Holocaust. Maar zijn ouders zwegen over die onderwerpen. Medio jaren negentig ging hij in dienst bij het Israëlische leger. Ondanks de Oslo-akkoorden waren er in die tijd aanslagen, ook in Tel Aviv. De voormalige premier Yitzak Rabin werd in die tijd vermoord. Tegen die achtergrond koos Yacobovitz bewust voor een officiersloopbaan in het leger. Maar toen hij zich bewust werd van de slachtoffers in Gaza, kon hij hier niet langer achter staan en koos voor de vredesbeweging. Binnen de beweging *Combatants for Peace* bestaan verschillende visies op het vredesproces. Yacobovitz deelt hier op persoonlijke titel die van hem. Tot op zekere hoogte beschouwt

Yacobovitz zichzelf – net als veel van zijn landgenoten – als een zionist. Dat wil zeggen, iemand die ijvert voor een veilig thuisland voor joden. Maar in zijn versie van het zionisme is de democratie in Israël niet onderworpen aan de wil van joodse meerderheid. Voor Yacobovitz is de Palestijnse aspiratie voor een veilig thuisland zeer legitiem. Vanuit dit standpunt heeft Palestina recht op een waardige soevereiniteit, met het oostelijke deel van Al Quds - oftewel Jeruzalem - als hoofdstad. Hij is tegen de bouw van joodse nederzettingen op de westelijke Jordaanoever. Voor hem is het Israëlische gebied ten westen van de Groene Lijn van 1967 genoeg.

Confederatie

Toch is Yacobovitz er absoluut niet zeker van of de sinds decennia gepromote Twee Staten-oplossing

nog levensvatbaar is. Daarom neigt hij naar steun aan het initiatief Two States One Homeland – twee staten in één thuisland. Via de Engelstalige naam van dit initiatief is de website te vinden met een uitleg van dit concept. Het is enkele jaren geleden gelanceerd door de Israëlische journalist Meron Rapoport en de Palestijnse activist Awni Almsi. Het concept komt neer op een soort confederatie met twee autonome staten: Israël en Palestina.

Tot op zekere hoogte beschouwt Assaf Yacobovitz zichzelf als een zionist

Meer informatie over de beweging *Combatants for Peace* is te vinden op <http://cfpeace.org/>. Er is een speciale website gewijd aan de film 'Disturbing the Peace' die Assaf Yacobovitz eind maart 2017 zal presenteren in Den Haag bij het Movies that Matter festival: <http://disturbing-thepeacefilm.com>. Eén van de Palestijnse partners van Assaf kwam vorig jaar al aan het woord in dit blad: oud-strijder en vredesactivist Bassam Aramin.